

עפ"א 37058/09/23 - אשר נוף נגד מדינת ישראל - עיריית חיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה

07 נובמבר 2023

עפ"א 37058-09-23 נוף נ' מדינת ישראל

בפני	כב' הנשיא רון שפירא
מערער	אשר נוף
נגד	
משיבה	מדינת ישראל - עיריית חיפה ע"י עדי כהן או כל עו"ד אחר מהשירות המשפטי של עיריית חיפה

פסק דין

הרקע לבקשה וטענות הצדדים:

בפני בקשה לדחייה על הסף של ערעור שהגיש הנאשם על הכרעת הדין וגזר הדין של בית המשפט לעניינים מקומיים בחיפה (כב' השופט אבישי קאופמן) מיום 04.07.23 בתיק חע"מ 32605-01-22, במסגרתם הורשע המערער, בהתאם להסכמה אליה הגיעו הצדדים במסגרת הדיון, בביצוע עבירה לפי חוק העזר לחיפה, לאחר שאפשר לכלבתו לשוטט חופשי ולהטיל גללים במדרכה ציבורית מבלי שדאג לאספם, ובגין כך נגזר עליו קנס בסך 300 ₪ אשר ישולם עד ליום 15.08.23. במסגרת אותה הסכמה בוטל כתב אישום נוסף המתייחס להודעת דרישה לפינוי גרוטאות מחצר משותפת, שכן המשיבה הודיעה על חזרה מכתב האישום, לאור הנסיבות האישיות, הרפואיות והכלכליות של המערער.

הערעור הוגש ביום 18.09.23 ובמסגרתו טען המערער כי ההודאה הוצאה ממנו תוך הטעיה ומרמה ובטרם הספיק לסיים את חקירת הפקח ולהגיש ראיות רלוונטיות ולהשמיע את גרסתו לפיה הוא לא היה המחזיק בפועל של הכלבה. נטען כי כאשר היו הצדדים מחוץ לאולם אמרה לו ב"כ המשיבה כי הוא הודה שהכלבה הייתה בחזקתו וכך הטעתה אותו במכוון וגרמה לו להודות בעבירה שלא ביצע. כן נטען כי המערער הודה כי הבין שבימ"ש קמא נעל את דעתו ואינו פתוח לשינוי ושכנוע בהתאם לראיות ולטענות שטרם הובאו בפניו.

המשיבה הגישה בקשה לדחיית הערעור על הסף וטענה כי הערעור הוגש באיחור ניכר בניגוד לסעיף 199 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: "חסד"פ"). כן לא הוגשה בקשה להארכת מועד להגשת ערעור ולא ניתן הסבר לאיחור בהגשת הערעור. הכרעת הדין וגזר הדין ניתנו ביום 4.7.23 ולכן המועד האחרון להגשת הערעור בחלוף 45 ימים בהתחשב בפגרת בית המשפט הינו עד תאריך 6.9.23. כן נטען כי המערער הודה בעבירה המיוחסת לו בהתאם להסכמה אליה הגיעו הצדדים לפני משורת הדין לאור הנסיבות האישיות של המערער. מדובר בהסדר מקל עם המערער ואין מדובר בנסיבות מיוחדות המצדיקות מתן אישור לחזרה מהודיה בהתאם לסעיף 153(א) לחסד"פ. המערער הודה בבירור בעובדות כתב האישום מרצונו החופשי ובהסכמה מלאה וככל שרצונו לחזור מהודיה עליו לעשות

עמוד 1

זאת בהגשת הבקשה המתאימה לערכאה הרלוונטית בהתאם להוראות הדין ולא במסגרת הגשת ערעור כפי שעשה.

בתשובתו לבקשה טוען המערער כי המשיבה מודה שיש להתחשב בפגרת בתי המשפט ולכן לא חלפו 45 יום, שכן הפגרה החלה ביום 21.07.23 והסתיימה ביום 5.9.23. עוד נטען כי לערעור סיכויים טובים.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים הגעתי למסקנה כי יש להיעתר לבקשת המשיבה לדחות את הערעור על הסף שכן הערעור הוגש באיחור, ללא טעם מוצדק וללא בקשה להארכת מועד, וסיכויי הערעור אינם גבוהים.

סעיף 199 לחסד"פ קובע כי התקופה להגשת ערעור היא 45 ימים מיום מתן פסק הדין. בהתאם לסעיף 201 לחסד"פ ביהמ"ש רשאי, לבקשת מערער, להרשות הגשת ערעור לאחר שעברה תקופה זו.

כפי שפורט בע"פ 6955/15 בלאו נ' עיריית חיפה (16.06.2016):

"נקודת המוצא הדיונית היא כי על בעלי הדין לעמוד במועדים הקבועים בחוק, בעניין הגשת ערעור וכן בכל עניין אחר, וכי משחלף המועד לא יתאפשר עוד לנקוט בצעד המשפטי המבוקש. על פי רוב, להוראות החוק הקובעות את מניין הימים לפתיחת הליכים משפטיים אופי של כלל נוקשה - שהפעלתו אינה מצריכה שיקול דעת - להבדיל מסטנדרט גמיש (על ההבחנה בין כללים לסטנדרטים, ראו מנחם מאוטנר "כללים וסטנדרטים בחקיקה האזרחית החדשה - לשאלת תורת-המשפט של החקיקה" משפטים יז 321 (תשמ"ח)); וזאת משום חשיבותם של עקרון סופיות הדין ושל ערכי הוודאות והיציבות במשפט (על כך ראו: ע"פ 7853/05 רחמיאן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 19 (27.11.2006); מ"ח 6148/95 עזריה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(2) 334, 356 (1997)). עם זאת, בשל חשיבותם של הערכים המהותיים של הדין העונשי, העומדים בהקשר זה במתח עם אלה הדיוניים - ובראשם בירור האמת, שמירה על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי והגנה על זכויות הפרט - הותר המחוקק פתח לחריגה מהכלל בדבר מניין הימים להגשת ערעור בהליך פלילי, כשיישומו של חריג זה נתון לשיקול דעתו של בית המשפט היושב בדין.

על רקע זה התגבשו בפסיקה המבחינים להחלתו של החריג הקבוע בסעיף 201 לחסד"פ. כך נקבע, כפי שציין בית המשפט המחוזי, כי על מנת שיוארך המועד להגשת ערעור, שומה על המבקש להראות "טעם ממשי המניח את הדעת" לאיחורו. ועוד נקבע בפסיקה, כי בגדרי השיקולים המנחים לבחינת קיומו של טעם כאמור באים, בין היתר, הנימוק לאיחור; משך האיחור; סיכויי הערעור בהליך העיקרי; האינטרס הציבורי בהכרעה בו; חשיבותן של הזכויות העלולות להיפגע מאי-הכרעה; וקיומו של חשש לעיוות דין במידה שתיחסם בפני המבקש הדלת המובילה מן הפרוזדור אל הטרקלין של ההליך העיקרי (ראו: ע"פ 4574/15 צעדי נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס ציונה [פורסם בנבו] (12.7.2015); בש"פ 5875/14 מדינת ישראל נ' אגבריה [פורסם בנבו] (9.11.2014); בש"פ 8197/13 אמסלם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (8.1.2014); ע"פ 2585/10 נגר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.4.2010))."

במקרה זה המערער אינו מספק סיבה לאיחור בהגשת הערעור וטענתו היא כי מאחר שהמשיבה מודה כי ימי הפגרה אינם באים במניין הימים שנקבעו בחסד"פ, כי אז הערעור לא הוגש באיחור. הכלל הא כי בהליכים פליליים תקופת הפגרה אינה עוצרת את מרוץ הזמן להגשת ערעור, זאת בהעדר הוראה מקבילה לתקנה 179(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט - 2018, לפיה תקופת פגרה של בית המשפט לא תובא במניין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שנקבעו בידי בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת. עם זאת, כאשר היום האחרון להגשת ההליך חל בתוך תקופת הפגרה, המועד נדחה עד למחרת תום הפגרה בהתאם לסעיף 10(ג) לחוק הפרשנות, התשמ"א - 1981 [ראו: בש"פ 6918/20 מעידי נ' מדינת ישראל (13.10.2020); בש"פ 6269/19 מזרחי נ' מדינת ישראל (2.10.2019)]. בשים לב לכך, המועד האחרון להגשת הערעור היה ביום 6.9.23, כפי שטענה המשיבה. המשיבה אינה מודה כי ימי הפגרה עוצרים את מרוץ הזמן, אלא טענה כי המועד האחרון להגשת הערעור הינו בחלוף 45 ימים מיום הכרעת הדין, דהיינו, בהתחשב בפגרת בית המשפט, עד תאריך 06.09.23 בלבד. על כן, יש לקבל טענת המשיבה כי הערעור הוגש באיחור ללא הגשת בקשה להארכת מועד.

כאמור, בהתאם לסעיף 201 לחסד"פ נתונה לביהמ"ש הסמכות להורות על הארכת המועד להגשת הליך ערעורי בפלילים, אך במקרה זה המערער אינו מציג טעם ממשי המניח את הדעת לאיחור, זאת בשים לב להקפדה על קיום המועדים הסטטוטוריים בהליכים פליליים כמפורט לעיל. המערער היה יכול להימנע מטעות בעניין זה אילו היה מתייעץ עם עורך דין או בודק בעצמו מהן הוראות הדין הרלוונטיות. היות שהמועד להגשת הערעור חל בעת פגרת בתי המשפט ובעקבות זאת נדחה עד לסיומה, היה למערער די והותר זמן לשם עריכת הבדיקה הדרושה [ראו לעניין זה ע"פ 6955/15 הנ"ל]. כמו כן, מקריאת הערעור ותשובתו של המערער לבקשת המשיבה לדחייה על הסף עולה כי המערער יודע לערוך את הבדיקות הדרושות. על כן, המערער אינו מספק טעם ממשי לאיחור בהגשת הערעור ולמרות שמדובר באיחור שאינו ארוך במיוחד, בנסיבות העניין כאשר עמד לרשות המערער פרק זמן ארוך בהתחשב בפגרה, אין לראות בו איחור של מה בכך וקשה למצוא הצדקה להשתתות בהגשת הערעור.

כמו כן, סיכויי הלכאוריים של ההליך אינם גבוהים וזאת בלשון המעטה, באשר המערער הודה בביצוע העבירה בהתאם להסדר מקל שנערך בינו ובין המשיבה בהתחשב בנסיבותיו האישיות ונראה כי טענותיו לעניין הטעיה מצד ב"כ המשיבה אינן מבוססות ואף אינן מהוות טעמים מיוחדים לחזרה מהודאה בנסיבות העניין. כמו כן, בשים לב למהות העבירה והעונש שהוטל על המערער לא נראה כי קיים אינטרס ציבורי המצדיק מתן הארכת מועד (שכלל לא התבקשה) להגשת הערעור על מנת שיידון לגופו. לא מצאתי בנסיבות העניין גם חשש לפגיעה מהותית בזכויותיו של המערער או חשש לעיוות דין.

על כן, אני מקבל את הבקשה ומורה על דחיית הערעור על הסף ללא צורך בקיום דיון. הדיון שנקבע ליום 19.11.23 מבוטל.

יוער, בשולי האמור, כי בהליכים מסוג זה, הגם שהם בתחום המשפט הפלילי, אני רואה מניעה לחייב צד בהוצאות משפט, כאשר נגרם לכאורה דיון שלא לצורך. במקרה שבפני לא טענו הצדדים לעניין זה ולכן לא נזקקתי גם לשקול את הנושא. עם זאת מצאתי לנכון להבהיר את עמדתי, זאת לעתיד לבוא.

המזכירות תעביר עותק לצדדים ולתיק בימ"ש קמא.

ניתן היום, כ"ג חשוון תשפ"ד, 07
נובמבר 2023, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא